

ČRNA Ma BELEM

VESTNIK SINDIKALNE PODRUŽNICE ŠT. 1 »LJUDSKA PRAVICA«

NAJZNAMENITEJŠI DATUM V ZGODOVINI

Topovi s križarke »Aurore« so napovedali začetek nove dobe. To se je zgodilo 7. novembra 1917. Tedaj se je začela vstaja Velike oktobrske revolucije v tedanjem Petrogradu, prestolnici caristične Rusije.

Stara zgodovinska veda, ki je neznanstvena in nam ne more razložiti gibalnih sil v zgodovini, deli dobe drugače: predzgodovinska doba, stari, srednji in novi vek. Opisuje le zgodovinske dogodke, ne zna jih pa zajeti dialektično. Zato nam ne more prikazati, da je zgodovina človeštva dejansko razvoj človeške družbe — v nenehnem gibanju ter spreminjanju. Zgodovina človeške družbe se pa ne deli na stari, srednji in novi vek, ampak na prvotno družbo (praktično) sužnjeposestniško dobo, fevdalizem in kapitalizem. Toda 7. novembra 1917 se je začela nova doba človeške družbe. Zato je ta datum najznamenitejši v zgodovini.

Kaj se je torej zgodilo tedaj? Zavedni proletarci razumejo Oktobrsko revolucijo globlje. Ne vedo le, da je tedaj delavski razred strmoglavil buržoazno tako imenovano začasno vladno ter da so oblast prevzeli sovjeti delavskih in vojaških deputatov (zastopstev); zgodilo se je nekaj usodnejšega za ves nadaljnji razvoj človeške zgodovine: zrušil se je kapitalistični sistem in na njegovih razvalinah je začela rasti nova družba z državo novega tipa. Začela se je doba socializma.

V tem je torej globlji pomen Oktobrske revolucije in zato jo imenujemo — veliko: z njo se je začela socialistična doba. Dotlej je bil socializem program borbenega delavskega razreda, z revolucijo ga je pa ruski delavski razred začel uresničevati.

Z zmagovito zaključeno vstajo, ki jo je vodila Boljševiška partija z Leninom na čelu, ni bila tudi končana Velika revolucija. Ustanovljena je bila sovjetska oblast, toda to je bila le ustvaritev pogoja za graditev socializma — za zgodovinsko revolucijo, ki pomeni preobrazbo sveta. Do Oktobrske revolucije je bil na vsem svetu le en — kapitalistični gospodarski ter družbeni sistem, z ustanovitvijo sovjetske države je pa bilo vzpostavljeno sovjetsko, socialistično gospodarstvo.

Toda socializem je bilo treba še zgraditi, zakaj kapitalistično gospodarstvo se ni kratkomalo, čez noč, sprevrglo v socialistični gospodarski sistem. Na razvalinah starega sistema je moralo zrasti nekaj povsem novega. Sovjetska zveza je zgradila to novo, veličastno stavbo socialistične družbe in gospodarstva. Iz najbolj zaostale kmetijske dežele, ki je bila skoraj brez industrije, se je razvila najbolj moderna industrijska država — toda država novega tipa, kjer ni več izkoriščanja človeka po človeku.

Ta veličasten in nagel razvoj je omogočil ustvaritev materialnih pogojev, da je Sovjetska zveza izvojevala sijajno zmago v drugi svetovni vojni. Življenjska sila novega družbenega sistema na višji razvojni stopnji se pa kaže prav tako tudi zdaj med uresničevanjem petletke za obnovo in nadaljnji raz-

DA BOMO IMELI POČITNIŠKI DOM!

V novi Jugoslaviji je vsem delavcem in nameščencem zajamčen letno štirinajstdnevni dopust. Kakšnega ogromnega pomena je to za vse delovno ljudstvo, vedo predvsem delavci, ki so zdaj, po osvoboditvi, imeli prvič letni dopust, zlasti tisti, ki delajo že deset do dvajset let.

V obeh letih pa delovno ljudstvo ni moglo dobro izrabiti letnega dopusta za počitek in okrepitev. Vzrokov je več.

Ker, so letnega dopusta deležne najširše delovne množice, čaka sindikate naloga: kako ustvariti pogoje, da bi delavci in nameščenci s svojimi družinami lahko čim prej in čim bolje uporabili čas svojih dopustov. Sindikalna podružnica in krajevni odbor sta nudila letos le nekaterim nujno potrebnim tovarišem na Gorenjskem ali na morju počitnice in s tem pripomogla, da so si dopustniki okrepili zdravje. Drugi delavci in nameščenci pa so po večini preživeli dopust doma, odnosno v Ljubljani.

Sindikata »Ljudske pravice« čaka naloga: zagotoviti vsem tovarišem, da s svojimi družinami prežive počitnice v našem počitniškem domu. Naša podružnica s približno 460 člani je že dovolj močna, da dobi tak dom.

Kako bi naj prišli do denarnih sredstev v ta namen?

IMELI BOMO INDUSTRIJSKI MAGAZIN

Nedvomno si želite, da bi se izboljšala naša preskrba. Toda ali tudi razmišljate, kako se lahko izboljša? Storjen bo zelo odločen ukrep, ki bo zelo vplival na izboljšanje naše preskrbe. Gre za ustanovitev industrijskega magazina za delavstvo in nameščence grafične industrije.

Kaj je industrijski magazin? Magazin ali veleblagovnica je trgovska ustanova, katere naloga je oskrbovati delavce in nameščence skupne industrijske stroke z vsemi življenjskimi potrebščinami: z živili, obleko, obutvijo, tekstilijami, gospodinjstvi potrebščinami itd. — skratka z vsem, kar potrebujemo za življenje. Takšne magazine imajo n. pr. že rudarji. Grafična stroka zaposluje v Ljubljani dovolj delavcev in nameščencev, da lahko ustanovimo svoj magazin.

Ustanovitev našega industrijskega magazina je že povsem sklenjena stvar. Priprave so se začele. Magazin bo imel svoje prostore v »Grafiki« in bo začel najbrž poslovati februarja.

Magazin bo ustanovljen za nas. Zato je seveda tudi v našem interesu, da se vsi vpišemo. Vpis sicer ni obvezen in bo lahko vsakdo ostal nadalje član zadruga ali kupoval življenjske potrebščine pri trgovcu, če bo hotel. Kdor se bo pa vpisal v magazin, bo moral biti res tudi njegov član, to se pravi, jemati bo moral vse blago v magazinu. Zakaj? Zato, da bo magazin založen z

voj gospodarstva Sovjetske zveze v letih 1946—1950.

Trideset let sovjetske države je neizpodbiten, zgodovinski dokaz, da je tudi naša pot pravilna, namreč pot k socializmu. Na njo smo stopili zlasti odločno, ko smo začeli uresničevati našo prvo petletko.

Navajam le nekaj primerov:

1. ob likvidaciji menze se je nabralo nekaj denarja in večino lahko uporabimo za dom;

2. s prostovoljnimi delom po oddelkih pozimi in spomladi na stavbišču, kjer naj bi dom stal;

3. z dobro pripravljenimi tekmovanjem, ki bi ga organizirala tekmovalna komisija, bi se povečal »sklad vodstva«, tako da bi tudi iz njega lahko šlo nekaj denarja za dom.

S temi vrsticami je nakazana le potreba po počitniškem domu in način, kako zbrati denarna sredstva. Upravni odbor naj zbudi pri vseh pododborih zanimanje za to akcijo. Tiskarniški odbor se mora za to najbolj zanimati. Zakaj? Desetdnevno predkongresno tekmovanje je pokazalo, da več oddelkov ni moglo izpolniti produkcijskega plana zaradi novih obolenj (fotografija, risalnica, pretisk, kemigrafija).

Članek pušča namenoma odprta vprašanja: kraj tega doma, vso organizacijo akcije in še vrsto drugih tako pomembnih stvari, o katerih dá lahko vsakdo svoje mnenje.

Na delo, tovariši, da bomo imeli že prihodnje leto svoj počitniški dom!

Jože Neuman.

zadostnimi količinami vsega blaga ter da bo mogoče računati vnaprej, koliko življenjskih potrebščin bo potreboval za razdeljevanje vse leto. Zaradi tega se pa tudi ne bomo mogli vpisati med letom, ampak se moramo vpisati že zdaj. Kdor bo zamudil vpis, ne bo mogel postati več član v letu 1948.

Naš magazin nam bo nudil mnogo več kakor bi nam zadruga in druge prodajalne. Razne dodatke, ki so jih doslej prodajale zadruga, n. pr. sladkor, olje itd., bodo odslej prodajali le magazini, tako da bodo dodatkov deležni res delavci in nameščenci, ne pa kdor koli na škodo delavstva in nameščencev. V našem interesu je torej, da se vpišemo v magazin. Poslovalnica res ne bo vsem pri rokah. Vendar je zelo ugodno, da bo v »Grafiki«, ob tramvaju, blizu avtobusnih postaj in kolodvora. Ne zamudite vpisa!

Kdor se pri prvem popisovanju ni prijavil, lahko to še stori do sobote popoldne pri tov. Goslarju v strojni stavnici.

ODDELEK ZA UDARNIKE IN NOSEČE ŽENE V NA-MI

Da se omogoči udarnikom in nosečim ženam hitrejša nabava racioniranih industrijskih proizvodov, ki jih ni mogoče dobiti v zadostnih količinah in zaželeni izbiri v drugih trgovinah, je ministrstvo za trgovino in preskrbo odredilo, da se ustanovi pri »Na-Ma« poseben oddelek za udarnike in noseče žene. Ta oddelek bo stalno in primerno založen z vsem blagom, ki ga običajno dobe udarniki in noseče žene. Začel je poslovati že oktobra. Opozarjamo nanj tudi naše članstvo.

ČESA ŠE NE VESTE O NAŠI PODRUŽNICI?

Ko smo ustanovili list, smo upravičili njegovo potrebo med drugim zlasti s tem, da je njegova naloga prikazovati članstvu življenje naše sindikalne podružnice. Sleherni član mora biti kar najbolje poučen o vsem sindikalnem delu; naloga našega lista je, da sproti poroča o vseh tekočih zadevah. Hkrati pa mora tudi poglobljati sindikalno zavednost članstva. Zato je treba predvsem izpolniti pogoj: Vse članstvo se mora vsaj seznaniti natančno z ustrojem naše podružnice in kakšne naloge morajo prevzemati posamezni podružnični organi.

Morda se komu zdi, da organizacijski ustroj naše podružnice vendar vsakdo dovolj dobro pozna ter da ljudi ni treba poučevati še o takšnih osnovnih stvareh. Toda resnice si ne smemo skrivati. Tem prej se bodo izboljšale razmere pri sindikalnem delu naše podružnice, čim prej bomo odpravili vsaj največje pomanjkljivosti.

Dan za dnem je dovolj primerov, ki dokazujejo, da se naše članstvo še mnogo premalo vživlja v sindikalno življenje; mnogi člani gledajo na naš sindikat kakor na nekakšen urad, ki je za nje nekaj tujega in tako zapleten, da ga ni mogoče razumeti. Še vedno ni prodrlo dovolj globoko priznanje, da ne smemo delati razlike med sindikatom in članstvom; vsi smo ena sama organizacija.

Seveda pa ima tudi naš sindikat kakor vsaka organizacija svoje organe. Glavni organ je upravni odbor. V tem odboru so zastopane posamezne komisije, katerih naloga je, posvečati se posebnim področjem sindikalnega dela, n. pr. kulturno-prosvetna komisija, preskrba, fizikultura, higiena in delovna zaščita, dopusti in socialne zadeve; dalje so pa še zastopani pododbori, ki z grupami zastopajo posamezne oddelke. Pododborov imamo tri: tiskarniški, knjigovozni in uredništva ter uprave.

Upravni odbor združuje torej vse sindikalno delo, in ga seveda tudi vodi. Grupa je osnovna celica v podružnici. Grupo vodi grupni poverjenik.

Tu se je treba zaustaviti ter naglasiti, da je od delavnosti grup v največji meri odvisna delavnost vsega sindikata. Grupni poverjenik je v najtesnejši zvezi s pododborom, ter je zato dovolj poučen o vseh tekočih zadevah. Njegova naloga je predvsem, da poroča redno grupi o vsem sindikalnem življenju, hkrati pa mora skrbeti, da se grupa tega življenja tudi kar najbolj vneto udeležuje. Iz grupe morajo prihajati pobude, vprašanja in predlogi. Grupa mora zavzemati stališče o vsem delu pododborov in upravnega odbora. V grupi mora priti v polni meri do izraza volja članstva in njegov dejaven odnos do sindikata.

To pa seveda zahteva, da so grupni poverjeniki najboljši med najboljšimi sindikalnimi člani. Članstvo seveda ni vselej zadovoljno z grupnimi poverjeniki. Toda ta nezadovoljnost ne sme prihajati do izraza v pasivnem odnosu do sindikata. Članstvo ne sme obrniti hrbta vsemu sindikatu, če je slab grupni poverjenik, ampak je njegova dolžnost, da spregovori odločno s poverjenikom ter ga zamenja, če ni upanja, da bi se poboljšal.

Toda najhujše je, če je nedelavno članstvo z grupnim poverjenikom vred. Namesto da bi samo prijelo poverjenika ali se pritožilo na pododbor ali upravni odbor, pogosto raje zabavlja nad sindikatom, češ, naš sindikat je najslabši. Ali se članstvo kdaj vpraša, zakaj naš sindikat ni boljši? Ali se zaveda, da sindikat ni le upravni odbor, pododbor ali poverjenik, temveč tudi članstvo? Če poverjenik ne skljuje niti sestanka in je tako malo v zvezi z grupo, da ga vsi člani grupe niti ne poznajo, tudi članstvo ni mnogo boljše, saj bi sicer poverjenika zamenjalo.

Nešteto primerov je, ko prihaja do izraza nezadovoljnost članstva, bodisi v zvezi s preskrbo ali s službenimi zadevami. Toda te nezadovoljnosti, če so sploh upravičene, ne znajo pravilno usmeriti, da bi bilo mogoče odpraviti pomanjkljivosti, ki jih bolijo. Na grupnih sestankih, pa tudi na množičnih, bi bilo treba priti z besedo na dan. Naši člani so pa tudi pismeni. Zakaj ne pošljejo nobene pritožbe, bodisi na pododbor ali upravni odbor? Zakaj tudi nič ne poročajo o vseh takšnih zadevah v našem listu? Zakaj se ne obračajo z raznimi vprašanji, če jim ni kaj jasno, na uredništvo lista? Ali se ne zavedajo, kaj vse jim lahko pomeni list? Marsikatera podružnica bi bila srečna, če bi mogla imeti svoj list. Pri nas je menda zelo malo podružnic, ki bi imele svoje glasilo.

Zato naj bi naš list postal v resnici pravo glasilo vsega našega članstva. V njem naj pride v polni meri do izraza volja in delavnost vseh naših članov. List naj postane zares najtesnejša zveza med članstvom in vsemi

AKCIJA ZA IZBOLJŠANJE ZDRAVSTVENE ZAŠČITE

Kakšne so higienske razmere v naših oddelkih? Kako bi bilo treba izboljšati zdravstvene delovne razmere v posameznih obratih? V kakšni meri izpolnjujemo zdravstvene predpise po uredbi in odredbah o zdravstveni zaščiti v grafičnih podjetjih?

Zdravstveno-zaščitni ukrepi niso nedvomno vzorni v nobenem našem oddelku. Naši obrati so že precej stari, čeprav se zdi poslopje na zunaj moderno. Nekateri oddelki so v prostorih, ki prvotno niso bili namenjeni za ta namen. Marsikje primanjkuje prostornine. Zračenje nikakor ni zgledno. Tu in tam je zrak v pravem pomenu besede gost. Delo v nekaterih oddelkih je nedvomno nezdravo. Vi, ki ste zaposleni v teh oddelkih, veste vse to sami najbolje.

Ne gre za zgolj naštevavanje napak in pomanjkljivosti. S tem naštevanjem se ne da nič izboljšati. 3. t. m. je bila v Domu sindikatov konferenca obratnih delovnih inšpektorjev ter referentov za higieno in zaščito. Na tem sestanku so razpravljali o dosedanjih ukrepih za izboljšanje higiene in zdravstveno zaščite od 10. do 19. t. m.

Ob tej priliki je bilo naglašeno, da ne gre za naštevavanje napak ter opisovanje žalostnih higienskih razmer v naših grafičnih podjetjih. Treba je predvsem iskati načinov za izboljšanje higiene in zdravstvene zaščite v obratih. Delovni kolektivi morajo pri tem sodelovati najbolj aktivno. Vse, kar je mogoče narediti ter ukreniti s sredstvi in

podružničnimi organizacijskimi organi. To pa pomeni, da se mora članstvo obračati z vprašanji in pobudami na list.

Doslej se je zdelo, da nekateri člani še vedno niti vedo ne, da imajo list, ali kakor da je njihova naloga le čakati, da jim bo glasilo nekdo napisal. Ta list mora izhajati iz njihove srede. Postati mora njihova javna tribuna!

Cela vrsta vprašanj je, ki jih bo treba obravnavati v našem listu. Toda uredništvo bi rado načelo najprej takšna aktualna vprašanja, ki najbolj zanimajo vse članstvo in ki bi bila zanj tudi najbolj koristna. List bi moral postati stalni sindikalni svetovalec. Objavljal bi lahko odgovore na mnoga vprašanja. Toda doslej še ni bilo vprašanj. Doslej tudi še ni bilo marsikaterega prispevka, ki so jih posamezniki obljubili.

Torej: naj ne bo naš list žalostno sprečevalo o naši nedelavnosti ter zaspanosti, ampak naj postane ogledalo žive aktivnosti na vseh področjih sindikalnega dela ter življenja. Predvsem je pa potrebno, da vsaj preberete ta članek!

delovnimi močmi — s prostovoljnim delom — opravimo čimprej sami, ne da bi čakali na pomoč in pobudo samih podjetij. Podjetjem moramo dati sami čim več pobud.

Vse to velja seveda tudi za naše obrate. Sprevideli bomo lahko, da je mogoče marsikaj izboljšati, čeprav primanjkuje sredstev. Ni treba posebej dokazovati, da je to neposredno v našem interesu. Gre vendar za naše zdravje, za ohranitev delovne sposobnosti in končno za življenje. Nedvomno ni le naključje, da je pri nas zelo visok odstotek obolenj. To je več ali manj v zvezi z zdravstvenimi razmerami v naših obratih.

Zato smemo reči, da ta akcija za izboljšanje razmer ne bo ostala le na papirju, ampak da bo mnogo koristilo vsemu članstvu in da se je bo tudi vse članstvo udeležilo. Zlasti je potrebno, da pridejo do izraza vse pobude, kaj in kako bi bilo treba izboljšati. Predvsem gre za vprašanje **kako**. Kaj vse nas teži, pa vemo več ali manj vsi. Zato bi naj vsakdo skušal pomagati vsaj s koristnimi pobudami, ki jih je mogoče uresničiti.

Akcije seveda ni brez komisije. Zato bo tudi v našem podjetju ustanovljena komisija. Uspeh bo v veliki meri odvisen od delavnosti komisije. Seveda pa tudi najboljša komisija sama ne more doseči nič, če je ne podpre primerno ves delovni kolektiv. Ne dvomimo, da bo naš delovni kolektiv storil tudi v tem pogledu svojo dolžnost.

ZAKAJ SO PLJUVALNIKI NA STOPNIŠČU?

Zgodi se ti, da delaš pozno v noč, pa prideš drugo jutro še nekoliko zaspan v tiskarno. Čim pa prideš na stopnice, se moraš zbuditi, kajti v nevarnosti si, da stopiš na pljunek in ti zdrsnе. Tako pa moraš paziti in preden prideš do svojega nadstropja, se že dobro zbudiš. Kaj tisti tovariši, ki pljujejo kar po stopnicah, še niso opazili, da so na stopnišču tudi pljuvalniki? Pa kaj samo to. Kar zgoreži se, ko vidiš cigaretno ogorke, papirčke vseh barv, ugasnjene vžigalice in še podobno.

Čas bi bil, da se tega odvadimo. Če nekdo sam nima smisla za snago, naj se ozira vsaj na druge, ki bi radi hodili po čistih stopnicah. Pa ne le to. Vedo naj, da morajo snažilke pospravljati za nami in prav nič prijetno ni zanje, če morajo brisati pljunke. Ni pa le vprašanje snage, marveč tudi higiene. Če bi pripeli nad vsako stopnico opozorilo »Ne pljuvaj na tla!« bi niti to ne zaleglo. Potrudimo se, tovariši in tovarišice, pa pljujmo v pljuvalnik, papirčke

VSEM GRUPNIM POVERJENIKOM!

Odgovorite na naslednja vprašanja:
Kako so vaše grupe sprejele list — ali so zadovoljne z njim ali ne?
Kaj jim ni všeč?
Kaj bi članstvo rado bralo in kaj v listu pogreša?

Ali list sploh berejo?
Zakaj ne dopisujejo bolj marljivo?
Uredništvo prosi tiste grupne poverjenike, ki na ta vprašanja ne morejo odgovoriti niti deloma, da vsaj skušajo zbrati čim več prispevkov v svojih grupah.

Agitirajte med grupami za čim večje sodelovanje pri listu! Tekmujte med seboj, kdo bo zbral čim več prispevkov!

Naše geslo je: Čim več sodelavcev! Čim več dobrih prispevkov!

pa prihranimo za požrešni koš. Ali je to tako težko? Če tega ne bomo storili, bo navsezadnje potrebno najeti stopniščne strazarje za snago in higieno.

KDOR NE BERE — GA TEPEJO!

Geslo: Kdor ne napreduje, ga tepejo! pozna sleherni zavedni delovni človek. Uporabimo ga lahko tudi malo spremenjenega: Kdor ne bere, ne napreduje! Kdor ne bere, ga tepejo!

Ali mi napredujemo? Obrnil sem se na knjižničarja naše sindikalne knjižnice. Ali naše članstvo marljivo obiskuje knjižnico? Koliko je bralcev? Kaj berejo?

Knjižničar je bil v hudi zadregi. »Moral bi poslati poročilo o delovanju naše knjižnice. Ljudski prosveti. Kaj naj poročam? Ali naj osramotim vso našo podružnico — odkrijem s številkami, da smo prav za prav nekulturni? Da grafično delavstvo najmanj bere?«

Z besedo na dan! Koliko obiskovalcev je imela doslej knjižnica?

»Počakajva rajši do prihodnje številke! Nikar ne povejva že zdaj, koliko članov je med nami odkrilo našo knjižnico! Imel bi tudi težjo nalogo, ko bom zagovarjal pred kulturno-prosvetno komisijo, da knjižnica potrebuje denar za nove knjige. Lahko me zavrnejo: Še več knjig? Saj še teh ničče ne povoha? Ali niso to nepotrebni izdatki?

PODODBOR TISKARNE ODGOVARJA...

Člani našega pododbora so se obračali že nekajkrat za intervencije na pododbor. V ta namen hočem kratko odgovoriti.

Naš pododbor je nekak posredovalni organ med grupami in upravnim odborom. Vsi člani pododbora, ki imajo kakršne koli želje ali če se hočejo pritožiti, naj se vedno obračajo na pododbor po svojih grupnih poverjenikih. Pododbor bo potem posredoval pri upravnem odboru. Nikakor pa ne moremo zahtevati od upravnega odbora, da bi se ukvarjal z različnimi brezpomembnimi željami, pritožbami itd., ker s tem ga brez potrebe in v svojo škodo obremenjujemo, da se ne more posvetiti koristnejšim zadevam.

Da se razumemo: vsaka utemeljena želja, pritožba, predlog — je dobrodošel. Načelno smo pa proti raznim nastopom, ki temelje na osebni mržnji ali pa na informacijah, ki imajo običajno za uvod priljubljeno besedico »baje«.

Pododbor bi bil pa popolnoma brez pomena, če ne bi bil tesno povezan s svojimi grupami. Saj je grupa osnovna celica; dajati mora iniciativo. Če pa drupa spi spanje pravičnega — tedaj tudi pododbor ne bo mogel upravičiti svojega obstoja. Zdaj stopamo v dobo živahnjega dela na sindikalnem področju. Dopusti so minili in treba je, da vsak grupni poverjenik aktivizira svoje članstvo. Edino tako bo članstvo prišlo do spoznanja, da sindikat ne obstoja samo ob priliki raznih sestankov, za katere pa marsikdo — po lastni zaslugi — noče vedeti!

Zavedati se moramo svojih pravic — pa tudi svojih dolžnosti.

Glede preskrbe bi omenil v zvezi s poročilom v prejšnji številki »Črno na belem« naslednje:

Vse funkcije, ki jih ima upravni odbor — ima tudi vsaka grupa. Tako je seveda v vsaki grupi tudi poverjenik za preskrbo, ki je tedaj nekak tolmač vseh želj in pritožb, ki se nanašajo na najkjučnejšo funkcijo v sindikatu — na preskrbo.

Prav tako se obračajte v drugih zadevah na svoje grupne poverjenike, ki lahko stalno po pododboru sporočajo želje in predloge svojih grup.

Tovariše grupne poverjenike, ki še niso oddali grupnega statističnega poročila za pretekli mesec, opozarjam, naj se izogibajo pododborovega tajnika, ki namreč preži te

Če nočejo brati — silili jih ne bomo! Zakaj bi jim kupovali knjige!«

Naše članstvo bi torej knjižnice sploh ne pogrešalo?

»Ne vem, da bi se kdo pritoževal, dokler še nismo imeli knjižnice, češ naša podružnica, najmočnejša med grafičnimi, pa nima niti knjižnice!«

Morda pa pri nas ljudje toliko berejo, da knjižnice ne pogrešajo? Kupujejo sami knjige? Ali si jih pa izposojajo v javnih knjižnicah? Kaj pa, če ne zaupajo naši knjižnici in mislijo, da jim ne more nič nuditi?

»Vsega tega ne morem dognati sam. Morda bi bilo mogoče ugotoviti s kakšno anketo, kako je prav za prav s kulturnim življenjem našega članstva. Grupni poverjeniki bi to morda lahko dognali z vprašalnimi polami, ki bi vsebovale podobna vprašanja: Koliko knjig si kupil letos? Koliko si jih prebral? Ali si član kakšne knjižnice? — O tem pa kar piši! Storit je treba vse, da bomo premaknili naše članstvo tudi v kulturnem pogledu! Odkriti je treba vzroke, zakaj ljudje ne berejo več!«

Pripomnil sem: Dognati je pa treba tudi, zakaj ljudje tako malo pišejo!

dni kot jastreb na zaspane grupne poverjenike.

Edina rešitev, tovariši poverjeniki, je v tem, da čimprej storite svojo dolžnost! V zvezi s statistiko bi še omenil, da morajo grupni poverjeniki pošiljati redno mesečno statistično poročilo. To poročilo naj bo kratko — opis najpomembnejših dogodkov v grupi, — n. pr. sestanki in pomembnejše zadeve iz proučevanja.

Ta poročila naj izbira grupni statističar, ki ga je treba seveda določiti, ako grupa še ne pozna njegove pomembne naloge.

Grupe morajo pošiljati redno zapisnike o svojih sestankih, vse seveda po pododboru. Točna poročila grup so nujno potrebna za pravilno delo pododbora.

Grupnim poverjenikom so vse te zadeve dobro znane, da jim pa malo osvežim spomin, je pododbor sklenil, da se jim vse to predoči v našem vestniku.

Seljak.

ABRAHAM NA OBISKU V STROJNI STAVNICI

Abraham, možiček stari —
bil bajè je veseljak;
zdaj veselje ti pokvari,
srečaš ga: petdesetak.

Kam se leta le podijo?
Kam se jim tako mudi?
Vrag naj vzame to frikciyo,
ki tak' hitro se vrli...

Tudi naš Urbančič Joža
s petdesetimi se báha:
gladka, prožna mu je koža,
čvrsto, krepko jo še máha.

Ko se tu med nami kréta
Joža, naš petdesetak,
mu vsa strojno-stavska četa
kličè: bodi čil, krepak!

TUDI TA ZAPOVED NI ZADNJA!

Če ste v zadnji številki našega glasila prebrali, kaj je prva naša zapoved, smemo upati, da je niste že pozabili. Drugi plenum Enotnih sindikatov Slovenije nam je naložil: »1. sindikalne organizacije naj seznanjajo našega delavca, delavko in delavsko mladino s planom tako, da bo plan zajel duha in storilnost delavskega razreda...« Toda danes se nameravamo dotakniti 2. zapovedi, ki je v neposredni zvezi s prvo:

»2. V vseh sindikalnih organizacijah naj se izvede kampanja za študij petletnega plana. Pri študiju gospodarskih nalog bodo sindikalne organizacije skrbele za to, da bo sleherni delovni kolektiv, sleherni član sindikalne organizacije temeljito seznanjen s konkretnimi nalogami pri izvedbi plana. Samo s proučevanjem konkretnih nalog je namreč mogoče ustvarjati delavcem in namrečcem potrebno perspektivo in s tem dvigati njihovo zavest ter predanost v ustvarjalni borbi.«

Kampanja za študij petletnega plana? Kdaj smo jo sprožili? Kakšna je bila? Kakšni so njeni uspehi? V kakšnem odnosu je naš sindikat do študija petletnega plana? Kaj ve naše članstvo o petletnem planu? Kako ga proučuje? In ali ga sploh proučuje?

Če bi ta vprašanja naslovili na upravni odbor, bi nam upravičeno odgovoril: Obrni se na kulturno prosvetno komisijo! Obrni se na grupe! Povprašaj jih, kaj študirajo v svojih krožkih! Storili smo vse, kar smo mogli.

V kulturno prosvetno komisijo pa bi zvedeli: Tudi mi smo storili vse, kar smo mogli. Organizirali smo študijske krožke, ki so bili več ali manj uspešni, ali če hočeš, neuspešni. To je odvisno od vodij krožkov. Pa tudi od obiska tistih, ki obiskujejo krožke, odnosno jih ne obiskujejo. Zdaj smo študijske krožke organizirali bolje. Nič ni najboljše že v začetku. Za vse so potrebne skušnje.

Ko bi tako iskali odgovore na ta vprašanja, bi nam vsi po vrsti postregli — z izgovori. Vsak je »storil, kar je mogel«. To pa pomeni, da je v resnici mogel mnogo premalo. Če nam je resnica ljuba, moramo priznati: Članstvo se je doslej premalo seznanilo s planom. Kolikor ga je pa proučevalo, se je bolj učilo po črki, ni pa zajelo živega duha, smisla, kaj pomeni plan za nas, delovno ljudstvo. Pri študiju plana ne gre za to, da se naučimo, kaj vse morajo doseči posamezne gospodarske panoge, temveč da spoznamo, zakaj se mora to zgoditi in kakšno vlogo ima pri tem človek — vsakdo izmed nas. Kaj je uredničevanje plana? Smiselni ter smotrni razvoj naše družbe, našega gospodarstva in vsega družbenega življenja, to pa pomeni, da gre za preročilo človeka. Plan je določen zaradi človeka — za nas: da se vsestransko dvignemo. Za naš gospodarski in kulturni dvig je treba ustvariti pogoje. Kdo jih naj ustvari? Mi! Plan je torej naša zadeva. Dokler tega ne spoznamo dovolj živo, študij ne bo dosegel svojega namena. O tem danes nikakor ne moremo izreči že zadnje besede, skušajmo se najprej nad vsem tem vsaj malo zamisliti!

TAKO PA PRI NAS TELEFONIRAMO

V dežurni sobi zazvoni telefon. »Ali je tam kurir?« se oglasi na drugem koncu nežen glasek. »Ne, ven je odšel.« — »Kdaj pa pride?« — »Ne vem.« — »Pa bi vendar morala vedeti.« — »Ko pa leta po vseh koncih Ljubljane.« — »No, pa nič. Ko pride, pa naj se oglasi pri nas.« — Slušalka pade, tista pa, ki je bila pri telefonu, ne ve, kam naj kurirja pošlje, ko se vrne s krožne poti po beli Ljubljani.

KAJ POMENI DISCIPLINA?

Ali je kdo izmed nas z vsem zadovoljen? Ali je kdo, ki bi si ne želel, da bi se njegove življenjske ter gmotne razmere izboljšale? Vemo, da jih je precej med nami, ki si želijo marsikaj. Mnogi bi radi zaslužili več. Marsikdo goji po tihem željo, da bi napredoval bodisi v svojem poklicu ali da bi celo predsedal v »boljši« poklic. Vsakdo izmed nas želi, da bi se čim prej dvignil splošni življenjski standard, to se pravi, da bi bile realne mezde čim višje, da bi stanovali v lepih in udobnih stanovanjih, se lepo oblačili ter da bi nam bile pristopne tudi vse kulturne dobrine. Mnogi se pa jezimo nad vsem svetom, smo »zagrenjeni«, se kujamo nad vsem in vsakomur, ker se želje ne uresničujejo tako hitro kakor se budijo.

Zdaj bi pa radi vedeli, koliko jih je med nami, ki bi se hudovali nad seboj, ne pa nad vsem svetom, ker se jim ne godi tako kakor bi želeli. Žal so tudi med nami nekateri — celo precej jih je! — ki radi mnogo zahtevajo, toda ne od sebe. Marsikaj si želijo, svoje želje in zahteve pa naslavljajo na povsem napačen naslov.

Ti ljudje bi se morali predvsem naučiti, kaj je prav za prav disciplina. Odkrito priznamo, nekaterim je že ta beseda sama na sebi silno zoprna. Kaj šele, da bi se zamislili nad njo ter poglobili v njen pomen! Disciplina? Delovna disciplina? Kaj še hočete od mene, se jezijo sami pri sebi.

Povejmo torej, kaj pomeni delovna disciplina! Disciplinirani niso le tisti, ki prihajajo točno ob uri na delo. Če si discipliniran, prihajaš na delo z zavestjo, da opravljáš pomembno nalogo, da je tudi od tebe odvisno, kdaj in kako bo izpolnjena proizvodna naloga. Čim prej bodo izpolnjene neštete proizvodne naloge na vseh delovnih področjih, tem prej se bo dvignil naš življenjski standard. Slehera delovna moč je dragocena. Nekateri se kljub vsemu preveč podcenjujejo; mislijo, da jih bo že kdo nadomestil, če bodo izostali na teden po enkrat ali trikrat. Precej jih je, ki radi obiskujejo zdravnike — seveda med svojim delovnim časom. Na tisoče delovnih ur izgubimo zaradi izostankov. Med nami je izredno mnogo bolnikov. Toda ne le bolnikov, ki v resnici bolehalo za to ali drugo boleznijo, temveč takih bolnikov, ki so menda neozdravljivo, nepoboljšljivo bolni zaradi pomanjkanja čuta odgovornosti do tovarišev in skupnosti. To je boazen, ki se imenuje: nediscipliniranost.

O tej boleznii stalno govorimo na sejah upravnega odbora, na grupnih sestankih in množičnih zborovanjih. Zakaj vse nič ne zaleže? Kaj se prav za prav skriva za ogromno število izgubljenih delovnih ur? Kakšne so v resnici zdravstvene razmere v našem podjetju?

Zdi se mi potrebno, da bi zadevo temeljito raziskali. Podjetje bi naj s sindikatom bodisi z anketo ali s kakšno drugo preiskavo natančno ugotovilo, kakšne so zdravstvene razmere v naših oddelkih: kdo je v resnici bolan (to bo zdaj mogoče doznati, ko bo uvedena nova evidenca nad bolniki po posebnih knjižicah) in kaj bi bilo treba ukretni za utrditev delovne discipline, hkrati pa tudi za izboljšanje zdravstvenih razmer. Vsekakor nam mora biti zdravje našega delovnega kolektiva velika skrb. Oglasite se k besedi, vsi smo več ali manj prizadeti!

KJE PA JE TO?

»Sestanek imamo v rdečem koticu,« opozori mladinka svojo tovarišico.

»Kje pa je to?« se začudi druga.

Ko smo slučajno tu slišali, smo se začudili — ne temu, da imamo rdeči kotic, marveč, da nekdo ne ve niti, da ga imamo, niti kje je.

NAŠA FIZKULTURA

FIZKULTURNI AKTIV PREDLAGA SVOJ PRORAČUN — 35.000 DIN

Zdi se mi potrebno, da se natančneje seznanimo z organizacijo našega aktiva, ker mora tudi ta stran zanimati prav vsakega člana.

Naš aktiv spada pod fizkulturno komisijo pri KSS, kakor vsi drugi sindikalni aktiv. Ker sam ne more obstojati, je priključen fizkulturnemu društvu Enotnost, katere člani smo vsi tisti člani aktiva, ki nismo vključeni v kakšnem drugem društvu.

Odbor našega aktiva tvorijo: predsednik oz. referent Hvale, tajnik Čenčič, blagajnik Obid, gospodar Groboljšek in referenti za posamezne sekcije: nogomet Sintič, lahka atletika Jarc, smučanje Čenčič, namizni tenis Groboljšek, odbojka Jarc, telovadba Hvale, šah Hren, alpinizem Štrukelj. Tudi v posameznih oddelkih imamo referente, ki odgovarjajo za vse fizkulturno življenje in udejstvovanje oddelka. Ti referenti so: književnica Kopal, pisarne Jarc, strojnica Meden, klišarna, bakrotisk Polc, ročna stavnicarica Novak, uredništvo Tanja, uprava Črnologar, litografija Gošnik.

Vsak aktiven član aktiva mora pri vpisu plačati 10 din za vpisnino, 5 din za legitimacijo FD Enotnosti, 15 din članarine za tri mesece in 1.50 din za pristopnico. Podporni člani aktiva prispevajo mesečno kolikor hočejo.

Najvažnejši člani našega odbora so tovariši, ki so referenti po oddelkih, kajti njihovo delo je tesno povezano z našim delavstvom. Njihova naloga je masovna organizacija krosa — masovna udeležba pri posameznih sekcijah.

Prihodnji teden bomo pričeli z redno telovadbo v telovadnici poljske gimnazije, in sicer dvakrat tedensko. Telovadbe se mora udeleževati vsa mladina in vsi ostali člani aktiva. Telovadba je nujno potrebna nogometašem, smučarjem in lahkootletom. Telovadnica nam mora postati središče fizkulturnega izživljanja v zimski sezoni.

Žalostno sliko na nudi naša prijava k jesenskemu krosu. Kros je preložen na november, zato ponovno opozarjamo vse članstvo, da je naloga vsakega fizkulturnika, da

IZ SINDIKALNEGA GIBANJA

V. plenum CO Enotnih sindikatov Jugoslavije bo od 9. do 10. novembra v Beogradu. Dnevni red je določen: 1. naloge ESJ pri uresničevanju plana glede na sklepe II. kongresa Ljudske fronte Jugoslavije; 2. sodelovanje ES pri ureditvi plač; 3. investicijski proračun ES za leto 1948; 4. določitev proračuna ESJ za leto 1948.

Dveletnica Svetovne sindikalne federacije. Ob tej priliki je prejel CO ESJ poslanico Svetovne sindikalne federacije. V poslanici je naglašeno, da bodo nacionalne sindikalne federacije proslavile dveletnico s tem, da bodo še bolj povečale svoje napore za utrditev enotnosti in moči svetovnega sindikalnega gibanja.

Kulturno prosvetno delo naših sindikatov. Dne 11. oktobra je bilo pri glavnem odboru ES Slovenije kulturno prosvetno posvetovanje. Na njem je bilo ugotovljeno, da je sindikalno šolo in tečaje doslej obiskovalo 2400 članov sindikatov. Deluje 570 kulturno-umetniških društev in skupin, 20 delavskih klubov, okrog 170 rdečih koticov in 373 knjižnic s približno 600.000 knjigami.

se krosa udeleži, naloga referentov po oddelkih je, da pritegnejo h krosu prav vse, ki so zmožni, da se udeleže tekmovanja. Potrebno je, da se vsak udeleži treningov, ki jih imamo ob torkih in četrtkih popoldne na Stadionu. Le s treningi bomo na krosu mogli postaviti dobre rezultate in se kosati z drugimi.

Čas je že, da napravimo konec naši brezvestnosti; čas je, da odpadejo primeri, ko naši tekači iz osebne užaljenosti izstopajo sredi teka s proge in to na prvenstvu, ko se naše tekmovalke ne zavedajo svojega poslanstva v Beogradu in kršijo disciplino ter se s slabimi rezultati vračajo. Čas je, tovariši fizkulturniki, zlasti pa mladina, da sodelujete v aktivu, če ste se prijavi. Brezvestnost ne sme biti lastnost fizkulturnikov.

»Bom prišel, zanesljivo pridem!« A nje ga ni! Tovariši, na ta način mora vzeti vrag vsako še tako dobro propagirano akcijo. Hočemo postati močan in discipliniran aktiv in ga tudi bomo postavili s sodelovanjem vseh pozitivnih fizkulturnikov, ki vedo, kaj je disciplina, ki jim ni vseeno, kako se naš aktiv plasira.

Naš proračun za prihodnje leto znaša ca. 35.000 din. V koliko bo ta vsota odobrena s strani upravnega odbora sindikata, še ne vemo, vendar nam višina zneska pove, da mislimo resno in temeljito voditi naš aktiv in mu tudi nuditi najpotrebnejše. Če hočemo prihodnje leto in v tej zimski sezoni častno sodelovati z ostalimi sindikati v raznih tekmovanjih, moramo vsestranskoboljšati naše vrste. Zboljšati jih pa ne more sam odbor brez pomoči mladinske organizacije, vsega sindikata in tudi posameznih članov.

PORAZ

Sindikati propagandnih ustanov (Radio, Gledališče, Film, Ljudska pravica) so razpisali nogometno pokalno tekmovanje. Rezultati tekmovanja so sledeči: FA Film : FA Radio 0:3, FA Ljudska pravica : FA Gledališče 2:0. Finalno tekmovanje: FA Film proti FA Gledališče 5:2, FA Radio : FA Ljudska pravica 1:0. Pokal si je osvojilo moštvo FA Radia, tolažilno darilo 7 knjig pa je prejelo moštvo FA Film.

Za naše moštvo, ki je šlo na igrišče gotovo zmagaj, moramo reči, da ni pokazalo kljub odlični postavi tiste igre, kakor smo pričakovali. O borbenosti, ki smo jo videli pri ostalih enajstoricah, pri našem moštvu razen nekaj izjem, ni bilo niti duha. Priznati pa moramo, da smo imeli smolo, kajti vsi strelji so šli tik mimo gola ali pa v prečnice.

FIZKULTURNE VESTI

Posečajte telovadbo, ki se vrši vsak torek in petek od 6. do 8. ure zvečer v telovadnici V. drž. gimnazije na Poljanah!

Naša ženska ekipa se je na lahkootletskem sindikalnem državnem prvenstvu v mnogobojih v Beogradu plasirala na peto mesto in prejela kot priznanje diplomu.

Sredi novembra bo razpisal KSS ekipni šahovski turnir vseh sindikalnih aktivov. Ekipa, ki jo moramo postaviti, bo štela 8 šahistov, zato naj tovariši šahisti že danes mislijo na to sestavo.

Opozarjamo vse lahkootlete, ki imajo še hlačke ali kakšno drugo opremo, ki je last aktiva, da jo vrnejo gospodarju (Groboljšku).